

МЕЖДУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ

ЕТНО-РЕЛИГИОЗНИ

ПРОБЛЕМИ НА БАЛКАНИТЕ

ТЕОРИЯ, ПРАКТИКА И ПОЛИТИКИ

СОФИЯ, 29-30 МАЙ 2023 г. | SOFIA, 29-30 MAY 2023

ETHNIC-RELIGIOUS
PROBLEMS IN THE BALKANS
THEORY, PRACTICE, POLICIES
INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE

PROGRAM

ПРОГРАМА

Zoom: <https://us02web.zoom.us/j/86000381922>

Организационен комитет

Проф. д.ю.н Надя Бояджиева - [Председател](#)

Проф. д.и.н Бисер Петров

Г-н Венцислав Трендафилов

Доц. д-р Антоанета Балчева

Доц. д-р Марияна Стамова

Гл.ас. д-р Димитър Добрев

Organizing Committee

Professor Nadia Boyadjieva, D.Sc., [Head](#)

Members

Professor Bisser Petrov, D.Sc.

Associate professor Antoaneta Balcheva, Ph.D.

Associate professor Maryiana Stamova, Ph.D.

Mr. Ventsislav Trendafilov

Chief Assistant professor Dimitar Dobrev, Ph.D.

ПЪРВИ ДЕН, 29 май | FIRST DAY, May 29th

09.30 – 10.00 Регистрация на участниците | Registration

10.00 – 10.30 Откриване - проф. г.ю.н. Надя Бояджиева, Председател на Организационния комитет на конференцията, Институт за балканистика с Център по тракология, БАН (България) | Opening ceremony - Prof. Nadia Boyadjieva, D.Sc. Project leader, IBSCT-BAS (Bulgaria)

10.00 – 10.30 Приветствия и поздравителни писма | Welcome address

Приветствие от Ръководството на Института за балканистика с Център по тракология, БАН – член-кореспондент проф. г.и.н. Александър Костов | Address by Corresponding-member of BAS Prof. Alexandre Kostov, D.Sc., Institute of Balkan Studies, and Centre of Thracology, BAS

Приветствие от Омбудсмана на Република България проф. г-р Диана Ковачева / г-жа Елена Чернева – Зам.-омбудсман | Address by the Ombudsman of Republic of Bulgaria Prof. Dr. Diana Kovacheva/ Elena Cherneva

Приветствие от Председателя на Главна Дирекция „Архиви“ на Република България доц. г-р Михаил Груев | Address by the Head of the Archives State Agency of the Republic of Bulgaria Assoc. prof. Dr. Mihail Gruev

Приветствие от доц. г-р Петер Ругенталер, Зам.-директор на Институт „Лудвиг Болцман“ за изследване на последиците от войните, Грац, Австрия | Address by Assoc. Prof. Dr. Peter Ruggenthaler – Deputy-Director, Ludwig Boltzmann Institute for Research on War Consequences, (BIK), Graz, Austria

Приветствие от проф. г-р Марк Крамер, Директор на Център за Студената война, старши сътрудник и Директор на Програма по права на човека „Андрей Сахаров“ към Дейвис център по руски и евроазиатски изследвания, Харвардски университет, САЩ | Address by Prof. Dr. Mark Kramer, Director Cold War Studies, Harvard University, and Senior Fellow, Davis Center for Russian and Eurasian Studies, Harvard University, Director, Sakharov Program on Human Rights, Harvard University, U.S.A.

Поздравително писмо от Областния управител на Област Пловдив – представител г-жа Мария Кирова, експерт в Областна администрация – Пловдив

Поздравително писмо от Областния управител на област Хасково, партньор по проекта и конференцията – представител г-жа Анжелина Янева, експерт в Областна администрация – Хасково

10.30 – 11.45 **СЕСИЯ I. РЕЛИГИОЗНИ И ПРАВНИ ПРОБЛЕМИ В БАЛКАНСКИТЕ ДЪРЖАВИ** | **SESSION I. RELIGIOUS AND LEGAL ISSUES IN BALKAN COUNTRIES**

Модератор: **проф. г.у.н. Бисер Петров**, Институт за балканистика с Център по тракология, БАН (България) | Session I Chair: **Prof. Bisser Petrov, D.Sc.** Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology, BAS (Bulgaria)

Сесия на български език | The session will be in Bulgarian, Hybrid

- Доц. г-р Диана Маринова** – зам.-декан на Юридическия факултет, Университет за национално и световно стопанство, София
„Проблеми на прилагането на чуждо право в държави с различни религии и култури“
Assoc. Prof. Dr. Diana Marinova – Vice-dean, Faculty of Law, University of National and World Economy “Problems of the Application of Foreign Law in States with Different Religions and Cultures”
- Проф. гюн Надя Бояджиева** – Институт за балканистика с Център по тракология, БАН
„Правата на човека и върховенството на закона в мултиетническите общества“
Prof. Nadia Boyadjieva, D.Sc. – Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology, BAS “Human Rights and the Rule of Law in Multiethnic Societies”
- Доц. г-р Зорка Първанова** – Институт за балканистика с Център по тракология, БАН
„Религия, църква и политика: Гръцката Патриаршия и Българската Екзархия по време на Младотурския режим (1908-1912)“
Assoc. Prof. Zorka Parvanova, Ph.D. – Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology, BAS “Religion, Church, and Politics: The Greek Patriarchate and the Bulgarian Exarchate during the Young Turk Regime (1908-1912)”
- Доц. г-р Петя Негелева** – Нов български университет и Пловдивски университет „Паусий Хилендарски“
„Българската православна църква и спасяването на българските евреи“
Assoc. Prof. Petya Nedeleva, Ph.D. – New Bulgarian University and University of Plovdiv „Paisii Hilendarski“ “The Bulgarian Orthodox Church and the rescue of the Bulgarian Jews”

11.45 – 13.00 **СЕСИЯ II. ЕТНИЧЕСКИ И РЕЛИГИОЗНИ ОБЩНОСТИ НА БАЛКАНИТЕ** | **SESSION II. ETHNIC AND RELIGIOUS COMMUNITIES IN THE BALKANS**

Модератор: *зл. ас. г-р Димитър Добрев*, Институт за балканистика с Център по тракология, БАН | Session II Chair: *Chief Assist. Prof. Dimitar Dobrev, Ph.D.*, Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology, BAS

Сесия на български и английски език | The session will be in Bulgarian and in English, Hybrid

1. **Д-р Арно Вонис** – Институт по славянски филологии, Университет Грац и Институт по славянски филологии, Университет Клагенфурт, Австрия

„Езикови аспекти на разнообразието на сръбското, хърватското, босненското и черногорското езиково пространство. Корелационно сравнение с немскоговорящия регион“

Mag. Dr. Phil. Arno Wonisch – Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz Institut für Theoretische und Angewandte Translationswissenschaft, Institut für Slawistik der Alpen-Adria-Universität Klagenfurt, Austria “*Linguistic Aspects of Serbian, Croatian, Bosnian and Montenegrin Linguistic Diversity. A Correlational Comparison with the German-speaking Region*“

2. **Д-р Вержин Хугасян** – ръководител отдел Правен, Област Пловдив; Общонарменски благотворителен съюз „Парекордзаган“ и заместник-председател на Младежката структура в гр. Пловдив. „Етно-религиозните различия и геноцидът над арменците в Османската империя“

Dr. Verzhin Hugasyan – legal expert Plovdiv Region, post-doctoral student, the Armenian General Benevolent Union (AGBU) "Parekordzagan" and Vice-Chairman of the Young Professionals (YP) of AGBU Plovdiv “*Ethno-Religious Differences and the Armenian Genocide in the Ottoman Empire*”

3. **София Шугаева - Мумрека** – Славянски университет в Баку, Азербайджан, Директор на център по Азербайджанознание към Софийски университет "Св. Климент Охридски" „Азербайджан и България – примери на етническото многообразие на Кавказ и Балканите“

Sofiya Shigayeva-Mitreska – Baku Slavic University, Azerbaijan, Director – Center for Azerbaijani Studies at Sofia University “St. Kliment Ohridski”, Bulgaria
“Azerbaijan and Bulgaria - Examples of the Ethnic Diversity of the Caucasus and the Balkans”

4. **Assoc. Prof. Dr. Peter Ruggenthaler** – Deputy-Director, Ludwig Boltzmann Institute for Research on War Consequences, (BIK), Graz, Austria “The Carinthian Question in the Early Cold War”

13.15 – 14.30 Обедна почувка | Lunch break

14.30 – 16.15 СЕСИЯ III. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МУЛТИЕТНИЧЕСКИТЕ ОБЩЕСТВА (ЧАСТ 1) | SESSION III. THE CHALLENGES FACING MULTIETHNIC SOCIETIES (PART 1)

Session III Chair: **Mag. Dr. Phil. Arno Wonisch**, Graz University (Austria)
Сесия на английски език | The session will be in English, Hybrid

1. **Amb. (ret.) Dr. Réka Szemerkényi** – Senior Advisor in Transatlantic Strategy, International Republican Institute (IRI), Washington DC, U.S.A., Hungary
“Ethnic Tension: From a Genuine Internal Challenge to an Geopolitical External Instrument”
2. **Prof. Dr. Tvrtko Jakovina** – Department of History, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb, Croatia
„Should Minorities be Part of Balkan Societies? “
3. **Assoc. Prof. Dr. Danijela Vuković-Ćalasan** – Faculty of Political Science, University of Montenegro, Montenegro
„Multiethnicity and Inter-ethnic Relations in Post-communist Montenegro “
4. **Assoc. Prof. Simeon Simeonov, Ph.D.** – Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology, BAS, (Bulgaria)
“The Serbian Consulate in Serres and the Macedonian Question at the Turn of the Twentieth Century”

5. **Dr. Jasminka Simić** – Research Fellow, Faculty of Political Sciences, Belgrade University and Editor-Journalist of the Radio-television of Serbia, (RTS), Belgrade, Serbia
“20 Years of Euro-integration Path: the Multiple Challenges for the Western Balkan Countries”

16.30 – 17.00 Кафе пауза | Coffee break

17.00 – 18.30 СЕСИЈА IV. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МУЛТИЕТНИЧЕСКИТЕ ОБЩЕСТВА (ЧАСТ 2) | SESSION IV. THE CHALLENGES FACING MULTIETHNIC SOCIETIES (PART 2)

Модератор: проф гюн Надя Бояджиева | Session IV Chair: Prof. Nadia Boyadjieva, D.Sc. Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology, BAS (Bulgaria)

Сесия на англиски език | The session will be in English, Hybrid

1. **Prof. Dr. Matthew H. Kramer** – Professor of Legal & Political Philosophy, Cambridge University, Fellow of Churchill College, Great Britain
“Freedom of Expression in Multiethnic Societies”
2. **Prof. Dr. Golfo Alexopoulos** – Professor in the School of Interdisciplinary Global Studies and Director of the Institute for Russian, European, and Eurasian Studies at the University of South Florida, U.S.A.
“Russian Influence in Greece: Religious, Cultural, and Political Dimensions”
3. **Prof. Henry T. Edmondson III, Ph.D.** – Carl Vinson Professor of Political Science and Public Administration, Director, Center for Transatlantic Studies, Department of Government Georgia College, U.S.A.
“Threats to Judicial Independence in Spain: Implications for the Balkans”
4. **Prof. Dr. Mark Kramer** – Director Cold War Studies, Harvard University, and Senior Fellow, Davis Center for Russian and Eurasian Studies, Harvard University, U.S.A.
“Political Protest, Ethnic Conflict, and Official Responses in Multiethnic Societies “

5. **Dr. Miloš Rastović** – Cultural Editor at the Balkan Voice, Coordinator for the Serb National Federation (2011 – 2023), journalist, Serbia,
Scholar-in-Residence in the Philosophy Department at Duquesne University,
Pittsburgh, PA, U.S.A.

“Spiritual and Cultural Heritage Sites of Serbia After WWII”

Крај на првѝ ген | End of the first day

ВТОРИ ДЕИ, 30 мај | SECOND DAY, May 30th

9.30 – 10.00 – Регистрација на учеснициме | Registration

10.00 - 11.30 SESSION V. THE SHORT LIFE AND VIOLENT DISINTEGRATION OF YUGOSLAVIA

Chair: Prof. Dr. Mark Kramer, Harvard University, U.S.A.

Сесия на англиѝку езук | The session will be in English, Hybrid

1. **Prof. Dr. Klaus Laress** – Richard M. Krasno Distinguished Professor of History and International Affairs at the University of North Carolina (UNC) in Chapel Hill, NC., U.S.A.
“Germany and the Breakup of Yugoslavia, 1990-1995.”
2. **Dr. Marina Kostić Šulejić** – Research Fellow, Institute of International Politics and Economics and Mag. Nikola Marković, Research Assistant, Institute of International Politics and Economics, Belgrade, Serbia, co-authors
“The Serbian People In the Territory of the Former Yugoslavia: Between Rights and Dissappearance”
3. **Prof. Dr. Izet Šabotić** – Center for Research of Modern and Contemporary History, Tuzla, Bosnia and Herzegovina and Mag. Jasmin Jajčević, Center for Research of Modern and Contemporary History, Tuzla, Bosnia, and Herzegovina
“The reflection of the Balkan Wars on the Migration and Social Opportunities in Bosnia and Herzegovina”

4. **Ventsislav Trendafilov** - Chief Legal Expert of the Legal Department of the Union of International Haulers, member of the International Transport Union's (IRU) Working groups on Transport legislation, Geneva, Switzerland, and the Association of International Carriers in the Black Sea Economic Region (BSEC-URTA), Istanbul, Turkey.

“European legal and value framework related to human rights and fundamental freedoms: an ethno-religious framework.”

11.30-11.45 **Кафе пауза** | **Coffee - break**

11.45 - 13.15 **СЕСИЯ VI. РЕЛИГИОЗНИ И ЕТНИЧЕСКИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА НА БАЛКАНИТЕ** | **SESSION VI. RELIGIOUS AND ETHNIC CHALLENGES IN THE BALKANS**

Модератор: **Проф. д.и.н. Орлин Събев** – Институт за балканистика с Център по тракология, БАН, (България) | Chair: **Prof. Orlin Sabev, D.Sc.** – Institute of Balkan Studies with Center for Thracology, BAS (Bulgaria)
Сесия на български език | The session will be in Bulgarian, Hybrid

1. **Доц. д-р Антоанета Балчева** – Институт за балканистика с Център по тракология, БАН

„Епископ Йосиф Щросмайер и неговия проект за религиозно сближение на християнската общност“

Assoc. Prof. Antoaneta Balcheva, Ph.D. – Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology, BAS “**Bishop Joseph Strossmeier and his project for religious cohesion of the Christian community**”

2. **Николай Петрусенко** – докторант в СУ „Св.Климент Охридски“, преподавател в Националната художествена академия, София
„Незабравените лица на спасението“. Пощенска марка-блок по повод на 80-та годишнина от спасението на българските евреи: раждането на идеята и нейното реализиране“

Nikolay Petroussenko – Ph.D. student at Sofia University “St. Kliment Ohridski”, lecturer at the National Academy of Art, Sofia. “**The unforgotten faces of the salvation**”. Postage Stamp Block on the occasion 80 years anniversary of the rescue of the Bulgarian Jews: idea and realization”.

3. **Проф. д.и.н. Бисер Петров** – Институт за балканистика с Център по тракология, БАН
„Прогонването на чамите от Гърция в края на Втората световна война”
Prof. Bisser Petrov, D.Sc. – Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology, BAS “The Expulsion of the Chams from Greece at the End of World War II”

4. **Доц. г-р Марияна Стамова** – Институт за балканистика с Център по тракология, БАН
„Албанският фактор в Република Македония в края на XX век – етнически и малцинствени проблеми”
Assoc. Prof. Mariyana Stamova, Ph.D. – Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology, BAS “The Albanian Factor in the Republic of Macedonia at the end of the 20th Century - Ethnic and Minority Problems”

5. **Riccardo Mario Cucciolla, Ph.D.** – Assistant Professor (RTD-A) of History of Russia and Eastern Europe - Department of Human and Social Sciences - University of Naples "L'Orientale" “From a defrosting ethnic conflict to a thawed political peace? Lessons from the Nagorno-Karabakh for the Balkans”

13.15-14.30 Обедна почивка | Lunch break

14.30 – 15.30 **СЕСИЯ VII. ПОЛИТИКИ, СТРАТЕГИИ И ПРАКТИКИ И СТРАТЕГИИ КЪМ ЕТНИЧЕСКИТЕ И РЕЛИГИОЗНИТЕ ГРУПИ СЛЕД 1945 Г. | Session VII.**

Policy, Strategy, Practices towards Ethnic and Religious Groups after 1945

Модератор: **доц. г-р Антоанета Балчева** Институт за балканистика с

Център по тракология, БАН, България | Chair: **Assoc. Prof. Dr. Antoaneta Balcheva**, Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology, BAS (Bulgaria)

Сесия на български език, Присъствено | The session will be in Bulgarian, In person

1. **Доц. г-р Ирина Огнянова** – Институт за балканистика с Център по тракология, БАН
„Позицията на Югославската комунистическа партия по националния въпрос в първите следвоенни год.и.н.и (от пролетарски интернационализъм до комунистически национализъм)“

Assoc. Prof. Irina Ognyanova, Ph.D. – Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology, BAS “The Position of the Yugoslav Communist Party on the National Question in the First Post-war Years (from Proletarian Internationalism to Communist Nationalism)”

2. **Проф. д.и.н. Орлин Събев** – Институт за балканистика с Център по тракология, БАН

„Възродителните“ процеси в България в контекста на дългия XX век“

Prof. Orlin Sabev, D.Sc. – Institute of Balkan Studies with Center for Thracology, BAS “The “Revival process” in Bulgaria in the context of the long 20th century“

3. **Петя Павлова**, докторант – Софийски университет „Св. Климент Охридски“

„Промяната в политиката на българската държава към българските турци след 1989 г. и нейното отражение върху българо-турските отношения“

Petia Pavlova – Ph.D. student, Sofia University „St. Kliment Ohridski“ “The Change in the Policy of the Bulgarian State towards the Bulgarian Turks after 1989 and its Impact on Bulgarian-Turkish Relations/

4. **Анжелина Янева** – младши експерт в Областна администрация Хасково
“Мониторингов доклад за 2022 г. за изпълнението на областната стратегия за интегриране на ромите на територията на област Хасково 2021-2030 г.”

Anzhelina Yaneva – Junior expert, Regional Government of Haskovo “2022 Monitoring Report Summary on the Implementation of Regional Strategy for Integration of Roma of Haskovo District (2021-2030)”

15.30 – 15.45 **Кафе-пауза | Coffee break**

15.45 – 17.00 **СЕСИЯ VIII. РОЛЯТА НА ВЪНШНИТЕ АКТЬОРИ НА БАЛКАНИТЕ | SESSION VIII. THE ROLE OF EXTERNAL ACTORS IN THE BALKANS** Модератор:

Доц. д-р Марияна Стамова – Институт за балканистика с Център по тракология, БАН България | Chair: **Assoc. Prof. Mariyana Stamova, Ph.D.** – Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology, BAS (Bulgaria)

Сесия на български и английски език, Присъствено | The session will be in Bulgarian and English, In person

1. **Гл. ас. д-р Димитър Добрев** – Институт за балканистика с Център по тракология, БАН
„Европейският съюз и Кипърският конфликт (1990-2004)“
Assist. Prof. Dimitar Dobrev, Ph.D. – Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology, BAS “**The European Union and the Cyprus Conflict (1990-2004)**”
2. **Гл. ас. д-р Анета Михайлова** – Институт за балканистика с Център по тракология, БАН
„Унгарското малцинство в Румъния и проблемите на румънско-унгарските отношения след 1989 г.“
Assist. Prof. Aneta Mihailova, Ph.D. – Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology, BAS “**Hungarian Minority in Romania and the Problems of Romanian-Hungarian Relations After 1989**”
3. **Мариян Карагьозов** – политолог, докторант в Институт за балканистика с Център по тракология, БАН
„Политиката на Турция към турските и мюсюлманските малцинства на Балканите в началото на XXI век“
Mariyan Karagiozov – Political Scientist, Ph.D. student in the Institute of Balkan Studies, and Centre of Thracology, BAS “**Turkey's Policy towards Turkish and Muslim Minorities in the Balkans at the Beginning of the twenty-first Century**”
4. **Prof. Dr. Noemi Marin** – Professor of Rhetorical Studies at Florida Atlantic University, Florida Atlantic University, U.S.A.
“**Rhetorical Space and Ethnic Arguments of Identity in Romanian Public Discourse in Transition**”
5. **Доц. д-р Борис Стоянов** – Исторически факултет, Софийски университет
„Проблемът с имиграцията в следвоенна Европа: национални подходи и поуки за Балканите“
Assoc.prof. Boris Stoyanov – Faculty of History, Sofia University
“**The Immigration Issue in Postwar Europe: national approaches and lessons for the Balkans**”

17.00 - 17.10 [Закриване на конференцията – проф. д.ю.н. Надя Бояджиева](#) –
Ръководител на научния проект, Институт за балканистика с Център по
тракология, БАН

Равносметка на резултатите от двудневната конференция и обявяване
на бъдещи дейности по проекта

[Concluding Remarks by Prof. Nadia Boyadjieva, D.Sc.](#) – Project leader, Institute
of Balkan Studies and Centre of Thracology, BAS (Bulgaria)

